

Beantwoording vragen agendapunt 7 Laaggeletterdheid

Lokaal Alternatief

1. Sluiten we aan bij de initiatieven van de VNG en het Rijk zoals de digitale inclusie en bij de campagne Direct duidelijk?

Gemeente Kerkrade is niet formeel aangesloten bij de Direct Duidelijk Brigade. In januari is een Limburgse bijeenkomst in Venlo geweest met de Direct Duidelijk Brigade waar gemeente Kerkrade met een ambtelijke afvaardiging aanwezig was. Deze bijeenkomst stond in het teken van inspireren en netwerken om met andere gemeenten in contact te komen en elkaar tips te geven over begrijpelijk schrijven. Vanuit de aanpak laaggeletterdheid is de gemeente Kerkrade in 2017 begonnen binnen de sector Maatschappelijke Zorg met het traject begrijpelijk schrijven. Zoals in de memo opgenomen zijn 8 kwaliteitsmedewerkers van de sector Maatschappelijke Zorg getraind middels een e-Learning en opgeleid tot schrijfcoach. In 2018 zijn 68 brieven herschreven (afgestemd met cliëntenraad en MO-platform). In 2019 hebben 48 medewerkers van sector Maatschappelijke Zorg, afdeling Werk, Inkomen en Zorg de e-Learning begrijpelijk schrijven gevolgd. Een goede start die aansluit bij de doelstellingen van de Direct Duidelijk Brigade. De komende jaren zullen hier vervolgstappen in gezet worden en zal de aanpak binnen de gemeente Kerkrade verder uitgerold worden.

In mei heeft de bibliotheek een raadsinformatiebrief gestuurd waarin aangegeven wordt dat de bibliotheek aangesloten is bij het programma digitale inclusie, waarbij de ambitie is dat iedereen in de toekomst vooruit kan met de digitale wereld, waarin zaken geregeld moeten worden zoals: paspoort, rijbewijs, aanvraag DigiD, het aanvragen van studiefinanciering, online bankieren of boetes betalen. Ook in de coronatijd staat het taalhuis niet stil: aan meer dan 50 mensen wordt nu wekelijks online begeleiding gegeven door vrijwilligers. Vanuit de gemeente Kerkrade worden inwoners geïnformeerd over de mogelijkheden om te werken aan één of meer basisvaardigheden bij bijvoorbeeld de bibliotheek of de welzijnsorganisatie. Daarnaast doet de gemeente Kerkrade voortdurend onderzoek naar de toegankelijkheid van de informatie op de eigen website en worden aanpassingen doorgevoerd waar nodig. Dit in overeenstemming met de wettelijke regelgeving.

2. Nemen we nog deel aan Tel mee met Taal?

Het vastgestelde beleidsplan en bijbehorende uitvoeringsprogramma is opgesteld op basis van de aanpak "Tel mee met Taal". Vanuit de drie ministeries en het programma "Tel mee met Taal" is de beweging aangejaagd om de aanpak van laaggeletterdheid op de agenda te krijgen en te borgen. De Kerkraadse aanpak sluit vanuit deze filosofie helemaal aan bij het landelijke programma. Daarnaast zijn vanuit "Tel mee met Taal" diverse subsidiemogelijkheden. Het aanwenden van deze subsidie wordt gedaan door op regionaal niveau samen aanvragen te doen. Zo is de campagne Letterliefde Parkstad mede tot stand gekomen door de subsidie van "Tel mee met Taal".

3. De 24 koffertjes die via consultatiebureau opgehaald werden komen die bovenop de 24 % of zijn dat de 24%? 24 koffertjes op de hoeveel geboren baby's?

Door de ontwikkelingen van de Hub en aandacht vragen voor BoekStart is het percentage van BoekStart de afgelopen jaren gestegen. In de jaren 2014-2016 was het percentage 17%. Vanaf 2017 wordt een stijging gezien naar gemiddeld 24%. Halverwege 2019 is de samenwerking opgezocht met het consultatiebureau van jeugdgezondheidszorg. Een BoekStartcoach zit wekelijks op locatie bij consultatiebureau om (aanstaaende) ouders te informeren. Op basis

daarvan blijkt na een half jaar, dat 24 extra koffertjes zijn opgehaald. Deze zitten niet verwerkt in de procentuele stijging. Tussen juli en december 2019 zijn 199 brieven verstuurd.

4. Is er iets gedaan met onze eerder gedane suggestie over de aanpak in Brabant?

Op basis hiervan zijn contacten gelegd met Stichting Lezen en Schrijven om te leren van de aanpak in Brabant. Stichting Lezen en Schrijven voert het ondersteuningsprogramma uit vanuit de ministeries OCW, SZW en VWS.

Binnen dit ondersteuningsprogramma en vanuit de samenwerking doet stichting Lezen en Schrijven onderzoek, delen zij kennis, geven zij advies en ontwikkelen zij instrumenten en (les)materialen.

De conclusie van Stichting Lezen en Schrijven is dat de aanpak vergelijkbaar is. In Brabant wordt samen met lokale partners gewerkt om de aanpak van laaggeletterdheid op te nemen in het beleid. Daarbij ligt de focus niet alleen op educatie, maar ook op het brede sociale domein. Stichting Lezen en Schrijven geeft daarbij aan dat het unieke van Kerkrade was dat hier vanaf het begin vooruitstrevend gewerkt is aan de lokale aanpak.

5. Wat is momenteel de rol van Impuls binnen het project en blijft Impuls in de toekomst nog verder participeren?

De rol van Impuls is gelegen in de actieve rol in de kerngroep en de verbinding van het thema laaggeletterdheid aan de bestaande dienstverlening. Dit betekent dat professionals aandacht voor laaggeletterdheid hebben bij de uitvoering van de collectieve activiteiten en in de individuele dienstverlening. Bijvoorbeeld in het programma Inburgering waarbij extra aandacht voor laaggeletterdheid is tijdens de taalgroepen binnen het programma. Daarnaast organiseert impuls in de week van de Alfabetisering i.s.m. partners uit het programma laaggeletterdheid activiteiten in de wijkpunten.

6. Het College maakt € 150.000,00 vrij voor de voortgang het project, kunt u de verdeling van de gelden over de verschillende partners binnen het project specificeren?

Aangegeven is dat het uitvoeringsprogramma en benoemde activiteiten leidend blijven. De activiteiten voor de taalgroepen in de wijk worden geborgd. Daar waar nodig wordt in overleg gekeken met de kerngroepleden en taalambassadeurs waar behoefte is vanuit de praktijk, zodat ingespeeld kan worden op de behoeften van de inwoners.

7. De deelnemers in het Taalhuis (10+167+142) zijn dit steeds andere deelnemers en hoelang blijven deelnemers aan de activiteiten deelnemen.

De deelnemers kunnen variëren en is afhankelijk van de activiteiten waar inwoners aan deelnemen. Het maandelijkse taalcafé wordt bijvoorbeeld bezocht door een vaste groep, aangevuld met nieuwe deelnemers. Krijgen inwoners één op één begeleiding via een taalvrijwilliger, dan zijn dit vaste deelnemers.

De cursussen zoals Klik en Tik hebben zoveel bijeenkomsten als nodig voor de deelnemer. Deelname aan activiteiten blijft zolang daar behoefte aan is. Daarmee kan de duur per deelnemer verschillen.

8. Er is een flinke wachtlijst voor de activiteiten in het Taalhuis mede door gebrek aan vrijwilligers. Hoe denkt men nog meer geschikte vrijwilligers te vinden om mee te werken?

Op basis van gesprekken intern en extern heeft de bibliotheek afgelopen najaar een aantal strategische lijnen uitgestippeld voor komende jaren. Het streven blijft om nog meer mensen uit Kerkrade en de omgeving te bereiken. Niet alleen mensen als gebruiker bereiken, maar wellicht ook als vrijwilliger. De bibliotheek maakt de ontwikkeling door van uitleenbibliotheek naar een sociaal-maatschappelijke bibliotheek met programmering. De HUB en andere vestigingen kunnen daardoor nog meer een ontmoetingspunt worden voor mensen met vragen, behoefte om elkaar te ontmoeten, kennis en informatie te krijgen en (met elkaar) te leren en lezen. Door de Corona maatregelen was ook de bibliotheek genoodzaakt om de diensten online of via skype aan te bieden. In de toekomst zullen de Taalhuisvrijwilligers deze tools aanvullend inzetten om diensten aan meer burgers te kunnen bieden.

9. **We hebben begrepen dat de Taalcoach en de vrijwilligers Taalhuis staan te popelen om de activiteiten uit te breiden naar de wijken. Dit zou kunnen als er meer financiële armslag komt en uitbreiding van de uren van de taalcoach. Is hierin voorzien binnen het gereserveerde bedrag**

Zie antwoord 6.

Ons Kerkrade

- **Het stuk is niet SMART. Hoe gaan we meten?**

Alle partners registreren via eigen registratiemethoden op basis van aanmeldingen en aanwezigheid tijdens activiteiten. Daarnaast wordt bij formeel onderwijs en de taalgroepen in de wijk, de voortgang gemeten middels individuele toetsen. Als gecertificeerde instelling hecht Vista college veel waarde aan de kwaliteit en de organisatie van de toetsen. Toetsen worden ingezet als hulpmiddel om het leerproces te monitoren en om de deelnemers dat aanbod te geven wat nodig is. Toets uitslagen zetten aan tot (verbeter)acties. Er vindt een intake en instaptoets plaats op basis van de vragenlijst "sociale inclusie". Aan het einde van het traject vindt toetsing plaats om te beoordelen of er niveauverhoging heeft plaatsgevonden. Bij niveauverhoging kan de deelnemer doorstromen naar een groep met een hoger niveau. Als onvoldoende niveauverhoging heeft plaatsgevonden, maar de deelnemer heeft wel een goede presentie en motivatie en/of is gestegen op de participatieladder, kan er middels een onderbouwing toestemming worden gevraagd aan de opdrachtgever om het traject te verlengen. De deelnemers van de wijkgroepen worden jaarlijks door de docent/mentor gesproken en besproken met toeliders. Op basis daarvan komt er een advies van de docent over al of niet voortzetting van het traject.

- **In krant stond zaterdag 6/6 ook artikel daarin wordt aangegeven dat het effect niet direct meetbaar zou zijn. Volgens dat stuk wil men 300 mensen bereiken. Hoe moeten we dat zien? Dat is nu niet controleerbaar voor de raad.**

Het aantal bereikte personen is meetbaar door de registraties die gedaan worden vanuit Bibliotheek Kerkrade, Welzijnsorganisatie Impuls en Vista college. De persoonlijke groei van een individu wordt op basis van maatwerkafspraken en leerdoelen besproken in overleg met een taalvrijwilliger en/of docent. Hierbij moet echter wel gerealiseerd worden, dat laaggeletterdheid op basis van indicatoren wordt vastgesteld. Dat zijn algemene indicatoren zoals opleidingsniveau, leeftijd en afkomst. Dit zijn indicatoren die niet beïnvloed worden door het volgen van een taalcursus. Op basis daarvan zal de daling van het % aantal laaggeletterden niet direct zichtbaar zijn.

- **Verder staat in de bij de stukken bijgevoegde memo: "De resultaten laten zien dat de afgelopen jaren, vanuit een integrale samenwerking flink aan de weg getimmerd is voor een geletterd Kerkrade en dat steeds meer inwoners bereikt worden om zelf aan de slag te gaan met taal, rekenen, ed/of digitale vaardigheden. Vanuit de lokale samenwerking wordt**

door de partners aangegeven dat de samenwerking goed verloopt en dat de organisaties elkaar ook op andere vlakken in het sociale domein beter weten te bereiken". Wat zijn dan die resultaten concreet?

De resultaten staan schematisch in de tabel aangegeven vanuit de speerpunten, gespecificeerd naar acties, doelen en resultaten.

- **Kan dit hele stuk niet concreter worden gemaakt?**

Op basis van het door u vastgestelde beleidsplan en bijbehorende uitvoeringsplan zijn stappen gezet waarbij de activiteiten in het uitvoeringsplan leidend zijn. Door uitvoering te geven aan de activiteiten, het bereik te meten, het thema te behandelen in de commissievergadering en u tussentijds te informeren via raadsinformatiebrieven is getracht om concreet te laten zien wat gedaan is, wat gedaan wordt en welke resultaten bereikt worden. Mocht dit niet concreet genoeg zijn, gaan wij graag het gesprek met u aan over mogelijke verbeteringen.

- **In het zelfde krantenartikel wordt aangegeven dat men komende jaren 150.000 euro wil investeren in aanpak laaggeletterdheid. We zien die 150.000 euro niet in het stuk terugkomen. Was dat geld al eerder vrijgemaakt? Zo ja: waar en wanneer? Zo nee: uit welke pot komt dit geld?**

De ambitie van de gemeente Kerkrade is dat iedere inwoner mee kan doen en dat we een trendbreuk forceren op het gebied van achterstanden en samen werken aan een gezonde en vitale stad. Het college heeft onlangs besloten om op basis van deze resultaten, middelen vrij te maken uit de Reserve Sociaal Domein. Door te investeren in de aanpak van laaggeletterdheid wordt het opvoed- en opgroei-klimaat bevorderd, wordt gewerkt aan een gezonde inkomenspositie en wordt het sociaal netwerk bevordert. Door te blijven investeren voor de duur van 2 jaar kan gevolgd worden of de goede resultaten doorzetten met als doel om de aanpak en middelen structureel te borgen.

Burgerbelangen

Ten aanzien van activiteit 10: Deskundigheidsbevordering gericht op professionals over het thema laaggeletterdheid middels een presentatie/training. Deze wordt aangeboden door de Stichting Lezen en Schrijven. Aanmelding gaat via de projectleidster van Stichting Lezen en Schrijven. Eindverantwoordelijke is de beleidsmedewerker van afdeling Welzijn, gemeente Kerkrade.

Vraag: Wat houdt eindverantwoordelijkheid in en hoe voert beleidsmedewerk(st)er dit uit en hoe houdt hij/zij regie hierover?

Doel van deze activiteit is dat door de training Herkennen en Doorverwijzen professionals tools krijgen om laaggeletterdheid te signaleren, het gesprek aan te gaan en op basis daarvan door te verwijzen. Eindverantwoordelijkheid bij deze activiteit houdt in dat gemonitord wordt bij welke partners/bedrijven deze activiteit wordt uitgevoerd en welke professionals bereikt zijn d.m.v. een aanwezigheidsregistratie. Daarnaast kunnen professionals die de training gevolgd hebben, vragen hebben in de toekomst. Een lokaal aanspreekpunt is daarbij wenselijk om enerzijds vragen te beantwoorden en anderzijds om mensen met elkaar te verbinden. Deze verantwoordelijkheid ligt o.a. bij beleidsmedewerker.

Ten aanzien van activiteit 11: Train de trainer voor professionals.

De train de trainer wordt aangeboden door Stichting Lezen en Schrijven en is bedoeld voor medewerkers van verschillende organisaties. De beleidsmedewerker van afdeling Welzijn is verantwoordelijk voor het organiseren van de training. Vraag: Hoe zorgt de beleidsmedewerk(st)er ervoor dat de continuïteit (van de organisatie) van de training wordt gewaarborgd (ook gedurende en na corona)?

Door de corona maatregelen is deze activiteit niet verder opgepakt. In 2019 hebben twee beleidsmedewerkers van Maatschappelijk Zorg de train-de-trainer voor professionals gevolgd. Op basis van deze training mogen zij de training Herkennen en Doorverwijzen geven binnen en buiten de organisatie. De train-de-trainer werd gehouden voor verschillende professionals op Zuid-Limburgse schaal. Dit betekent dat de continuïteit niet alleen afhankelijk is van de twee beleidsmedewerkers van Maatschappelijke Zorg. Binnen Zuid-Limburg kunnen diverse professionals ingezet worden om de training Herkennen en Doorverwijzen te geven. De beleidsmedewerker zorgt op dit moment ervoor dat inzichtelijk is wie binnen Zuid-Limburg de training kan geven en speelt in de toekomst hierop in door professionals te koppelen of in contact met elkaar te brengen om deze training te geven daar waar de behoeften of noodzaak is binnen en/of buiten de organisatie.